

Audit

SC Telstar

Auditteam Voetbal en Veiligheid

O-meting | april 2012

Audit

SC Telstar

Auditteam Voetbal en Veiligheid

0-meting | april 2012

In opdracht van

Het Auditteam Voetbal en Veiligheid

Met dank aan

SC Telstar

Gemeente Velsen

Politie Kennemerland

Openbaar Ministerie arrondissementsparket Alkmaar

Omslag en pmaak

Marcel Grotens (Bureau Beke)

Onderzoeksteam en rapportage

Edward van der Torre

Ayhan Akgül

Jasper Bik

Peet Schenk

Sebastiaan Barlagen

Marco Meesters

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Club en supporters	7
3.	Infrastructuur	11
4.	Voetbalveiligheid: samenwerking en inzet	14
5.	Hoofdconclusies en aanbevelingen	17
	Bijlage 1: Verantwoording Audit	18

1. Inleiding

Van Auditteam Voetbalvandalisme naar Auditteam Voetbal en Veiligheid

In 2003 stelde het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het landelijk Auditteam Voetbalvandalisme in, dat op grond van artikel 2a van het Instellingsbesluit van 13 augustus 2003 (en gewijzigd op 15 december 2006) de volgende taakstelling kreeg:

- bij ingrijpende incidenten van voetbalvandalisme in Nederland een kortlopend feitenonderzoek te doen;
- onderzoek te verrichten naar het voorkómen van incidenten.

Daarnaast was het op grond van art. 3 in het (gewijzigd) Instellingsbesluit mogelijk om onderzoek te verrichten op verzoek van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), of op verzoek van de burgemeester van de betreffende regio, waar zich ingrijpende incidenten voordeden (in overleg met BZK). Ook kon het Auditteam op eigen initiatief besluiten tot het verrichten van onderzoek (eveneens in overleg met BZK).

Het onderzoek richtte zich op de lokale 'voetbalvierhoek', bestaande uit gemeente, politie, Openbaar Ministerie (OM) en de Betaald voetbalorganisatie (BVO). Het Auditteam Voetbalvandalisme deed vijf jaar lang actief onderzoek en sloot in 2008 af met een eindrapport. Sinds eind april 2009 is het voorzitterschap van het Auditteam Voetbalvandalisme overgenomen door Annemarie Jorritsma en is de naam van het Auditteam gewijzigd in het Auditteam Voetbal en Veiligheid. De overige leden van het Auditteam zijn: Gerard Beelen, Henk Wooldrik, Gerrie Ruijs, Mirjam Salet en Peter van Zunderd. De Interdisciplinaire stuurgroep voetbalvandalisme en voetbalgeweld heeft in 2008 de taken van het Auditteam geherformuleerd.

De hoofddoelstelling van het nieuwe Auditteam is om voor de komende twee jaar op grond van audits concreet advies en aanbevelingen te geven aan de lokale voetbalvierhoek over de aanpak van voetbalvandalisme en voetbalgeweld. Samen met de betrokken partijen wordt de (tussen)balans opgemaakt. Hierbij ligt de focus op de voortgang van de landelijke beleidsprioriteiten op lokaal niveau. Ook zal in kaart worden gebracht hoe de veiligheidsorganisatie en de fysieke infrastructuur zijn afgestemd op het profiel van de supporters en op het risiconiveau van de wedstrijden. Net als in het verleden zullen grootschalige incidenten rondom het voetbal – op eigen initiatief of indien daartoe wordt verzocht – ook in onderzoek worden genomen. De onderzoeken en audits worden uitgevoerd door een onderzoeksteam, bestaande uit onderzoekers en praktijkdeskundigen.

Werkwijze bij een audit

Door het onderzoeksteam wordt tweemaal een wedstrijdbezoek afgelegd, waarbij geobserveerd wordt aan de hand van een observatielijst. De wedstrijden worden zowel vanuit de 'clublijn' als vanuit de 'politielijn' bekeken. Daarnaast vinden per organisatie (groeps)interviews plaats met vertegenwoordigers van partijen uit de lokale vierhoek. Tot slot worden relevante documenten, zoals het veiligheidsconvenant, draaiboeken en uitdraaien van het VVS bestudeerd c.q. geanalyseerd. Het geheel mondt uit in een openbare rapportage.

Uitgangspunten omtrent veiligheid

Veiligheid is een essentiële factor voor het bestuur van een voetbalclub: sfeer en veiligheid zijn basisvoorwaarden. Sfeer en veiligheid helpen bij het aantrekken van supporters en sponsors. Zodra de veiligheid op een acceptabel niveau is gebracht, kunnen redelijke wensen van (fanatieke) supporters worden ingewilligd. De veiligheid bij voetbalwedstrijden wordt in onderlinge samenhang bepaald door supporters (aard en aantal), de veiligheidsorganisatie, de fysieke infrastructuur en veiligheidsmaatregelen. Voetbalveiligheid vergt dan ook samenspel in de vierhoek van gemeente, politie, OM en BVO.

Voor zover mogelijk worden ook (vertegenwoordigers van) de supporters in de afstemming met de BVO betrokken, doch zij bepalen niet (mede) het beleid.

2. Club en supporters

- 2.1 SC Telstar is opgericht op 17 juli 1963 toen de rivalen VSV uit Velsen en Stormvogels uit IJmuiden besloten om hun profafdelingen te fuseren en zelf verder te gaan als amateurclubs. De nieuwe club kreeg de naam SC Telstar, naar de toen pas gelanceerde communicatiesatelliet. Destijds werd gekozen om SC Telstar in een geheel wit tenue te laten spelen. Dit is door de jaren heen zo gebleven, met zo nu en dan een toevoeging van enkele kleuren of motieven. Tussen 1964 en 1978 was SC Telstar actief in de Eredivisie, met als hoogtepunt een zesde plaats in het seizoen 1973-1974. Sinds 1978 spelen de 'Witte Leeuwen' onafgebroken in de Eerste Divisie.
- 2.2 Een opvallend kenmerk van SC Telstar is dat de club enkel het eerste profelftal en een tweede elftal heeft. De club heeft geen jeugdafdeling. Tussen medio 2001 en medio 2008 werd er gespeeld onder de naam Stormvogels Telstar. Door de fusie met amateurclub Stormvogels was het de bedoeling dat er geprofiteerd kon worden van de jeugdopleiding en opleidingsvergoedingen. Er stroomden echter weinig voetballers door naar het eerste profelftal en daarmee bleven de verwachte opleidingsvergoedingen bij transfers uit. De fusie werd ontbonden en SC Telstar ging een samenwerking aan met AZ. Deze samenwerking zal medio 2013 verbroken worden. De samenwerking heeft er wel voor gezorgd dat SC Telstar het damesvoetbal in zijn geheel heeft overgenomen van AZ. Dit team traint naast het stadion van AZ, maar speelt de wedstrijden in het stadion van SC Telstar. Hoewel het niet de bezoekersaantallen van het mannenvoetbal haalt, zijn de 'Witte Leeuwen' redelijk populair.
- 2.3 De bezoekersaantallen bij SC Telstar zijn bescheiden. Er zijn gemiddeld 1.100 tot 1.500 supporters bij thuiswedstrijden. Een belangrijke reden voor deze lage aantallen zijn teleurstellende sportieve resultaten de laatste jaren. De club is de afgelopen drie seizoenen rond de 15^e plek geëindigd. Van SC Telstar wordt gezegd dat het een zogenoemd 'bioscooppubliek' heeft: als de resultaten uitblijven, komen er beduidend minder bezoekers naar de wedstrijden.

Hierbij speelt mee dat de lokale bevolking geen goede binding met SC Telstar heeft. SC Telstar is samengesteld uit twee rivaliserende lokale clubs, VSV en Stormvogels. Vanuit de historie waren dit twee rivaliserende clubs: de 'roodharten' en de 'blauwharten' wilden weinig of niets met elkaar te maken hebben. Dit leeft ook vandaag de dag nog enigszins bij de gemiddelde Velsenaar. SC Telstar is weliswaar de enige profclub in Velsen, maar ondervindt veel concurrentie van deze – en andere – nabijgelegen amateurteams. Stormvogels is Telstars grootste concurrent. Die club speelt in de Topklasse en trekt aanzienlijke supportersaantallen. Ten opzichte van Telstar hebben deze amateurclubs het grote voordeel dat zij wél jeugdelftallen hebben. Daardoor is het op zaterdag en zondag vaak gezelliger bij de amateurverenigingen dan bij SC Telstar. Door het ontbreken van een jeugdafdeling is het voor mensen lastiger is om zich te identificeren met het eerste elftal van SC Telstar. Nieuwe spelers worden steeds aangetrokken,

want er is nu eenmaal geen doorstroom van lokale of regionale jeugd naar het eerste elftal. Dit remt de (potentiële) ontwikkeling van SC Telstar.

- 2.4 SC Telstar is financieel gezond, maar werkt met een bescheiden budget. Het is lastig om sponsors aantrekken als de sportieve resultaten achterblijven en mede daardoor de bezoekersaantallen klein zijn. Tata Steel is de hoofdsponsor. Het stadion is hiernaar vernoemd. Dat is een groot bedrijf, maar de beperkingen aan de ontwikkelingsmogelijkheden van SC Telstar (zie 3.2) stelt grenzen aan deze sponsoring. Tata Steel is subsponsor van het nabijgelegen AZ, met meer bekendheid, uitstraling en mogelijkheden.

De overige sponsors van SC Telstar zijn hoofdzakelijk regionale bedrijven. Deze lokale betrokkenheid zorgt er mede voor dat de businessclub bij Telstar goed draait.

- 2.5 Bij SC Telstar heeft men niet te maken met hooligans, maar is onder de supportersschare wel een zogenaamde 'fanatieke aanhang' in beeld. Deze fanatieke aanhang is afkomstig uit de regio, voornamelijk uit oud-IJmuiden. De supporters zijn te typeren als vriendengroepen. Het gaat deels om jongens in de leeftijdscategorie van 14 tot 18 jaar. Naarmate dit soort aanhangers ouder worden, blijft het fanatisme, maar veroorzaken ze zelden of nooit nog problemen. Op dit moment telt de club ongeveer 25 tot 40 fanatieke jongelingen. Bij thuiswedstrijden levert dit ongewenste spreekkoren op en zetten ze geregeld een grote mond op. Fysiek geweld komt weinig voor. Deze groep gaat doorgaans niet mee naar uitwedstrijden. Het meereizen naar uitwedstrijden vergt investeringen (tijd en geld) die ze niet kunnen of willen doen, mede vanwege de vaak povere resultaten in uitwedstrijden.

- 2.6 SC Telstar telt een kleine groep van 'fanatieke aanhangers'. De wedstrijden verlopen in de regel zonder problemen. De onderstaande bloemlezing uit het Voetbal Volg Systeem (VVS) onderschrijft dit. De bloemlezing is niet alleen een selectie van ordeproblemen in de periode van 2010 tot 2012, maar bevat ook typerende voorbeelden waarbij de aanhang zich keurig gedraagt:

- *3 september 2010: SC Telstar – FC Den Bosch*
Prima gedrag van de supporters van Telstar. Geen bijzonderheden.
- *13 september 2010: SC Telstar – FC Dordrecht*
Gedurende de wedstrijd raakten de supporters van Telstar gefrustreerd over de prestaties van hun club. Er kwamen spreekkoren van de tribune waarin werd gespeculeerd over 'het beroep van de moeder van de scheidsrechter'. De spreekkoren eindigden na een oproep van de stadionspeaker.
- *5 november 2010: Almere City FC – SC Telstar*
Het grootste deel van de supportergroep was rustig en gedroeg zich prima. Een klein groepje liet zich telkens weer uitdagen door Almere City FC-supporters. Verder waren er geen problemen, ook niet bij aankomst en vertrek.
- *26 november 2010: SC Telstar – Sparta*
Er was voorinformatie dat enkele ex-HFC Haarlemsupporters zich mogelijk tussen de Spartasupporters zouden bevinden. Daardoor werd besloten de wedstrijd aan te merken als B-wedstrijd. De Spartasupporters mochten met de bus of eigen vervoer komen, met als beperking dat er een omruilmogelijkheid was.

ment voor de plaatsbewijzen was ingevoerd bij het Brugrestaurant. Enkele Spartasupporters die het niet eens waren met deze regeling zijn in een boevenkostuum naar de wedstrijd gekomen. Ondanks het verlies van Telstar, is de wedstrijd rustig verlopen.

- *18 januari 2011: SC Telstar – NAC Breda*
Op het moment dat NAC op voorsprong kwam, bleek dat er zich zo'n 25 NAC-supporters op de Zuidtribune bevonden. Nadat deze supporters juichten bij het doelpunt, ontstond er een vechtpartij tussen de beide supportersgroepen. De stewards konden de groepen niet uit elkaar houden en riepen de hulp van de politie in. Een sectie ME is de tribune opgegaan en heeft de NAC-supporters afgezonderd. Bij het controleren van de namen bleek dat de groep uit zowel NAC- als Almere City FC-supporters bestond.
- *7 februari 2011: SC Telstar – RKC Waalwijk*
Prima gedrag tijdens de wedstrijd. Na afloop was er een kleine schermutse-ling op de parkeerplaats.
- *25 februari 2011: SC Telstar – Almere City FC*
Na afloop van de wedstrijd probeerde een groep Telstarsupporters de confrontatie te zoeken met de Almere City FC-supporters. De supporters van Almere City FC zaten al in de bus en werden opgehouden door motorrijders van de politie. Op dat moment werd bij de bosrand (door bikers en hondengeleiders) door een aantal Telstarsupporters uit de 'bossen' gehaald. Zij hielden zich daar schuil om de voorbijrijdende bussen met Almere City FC-supporters te belagen. De supporters van Telstar zijn bekeurd op grond van de plaatselijke verordening.
- *18 maart 2011: FC Den Bosch – SC Telstar*
Telstar-supporters kwamen op eigen gelegenheid naar de wedstrijd. Er waren geen problemen met de 45 meegereisde Telstar-supporters.
- *1 april 2011: SC Telstar – FC Zwolle*
Telstar-supporters hebben zich keurig gedragen. Een groep FC Zwolle-supporters van circa 50 man had sponsorkaarten verkregen en zijn met een onaangekondigde bus naar Velsen gekomen. Deze FC Zwolle-supporters namen plaats op de Telstarzijde. Deze groep heeft zich voor, tijdens en na de wedstrijd dusdanig roemoerig gedragen dat de politie constant toezicht heeft gehouden.
- *29 april 2011: SC Telstar – Go Ahead Eagles*
Het gedrag van de Telstar-supporters was in grote lijnen prima. Er is één persoon aangehouden inzake belediging. Het was mooi weer en het stadion was vol. Het was een prima voetbalavond.
- *5 augustus 2011: Go Ahead Eagles – SC Telstar*
De circa 35 Telstar-supporters gedroegen zich goed.
- *16 september 2011: Willem II – SC Telstar*
Goed gedrag van de ongeveer 100 meegereisde Telstarsupporters. Geen enkele agressie.
- *18 november 2011: SC Telstar – Cambuur Leeuwarden*
Ondanks de 2-5 nederlaag hebben de 1.500 Telstar-supporters zich rustig gedragen.

- *24 maart 2012: SC Telstar – FC Eindhoven*
De ruim 1.200 Telstar-supporters waren door het goede spel van hun club zeer tevreden. Er waren geen problemen tussen de beide supportersgroepen. Na de wedstrijd was er een muzikfeest in het supportershome.

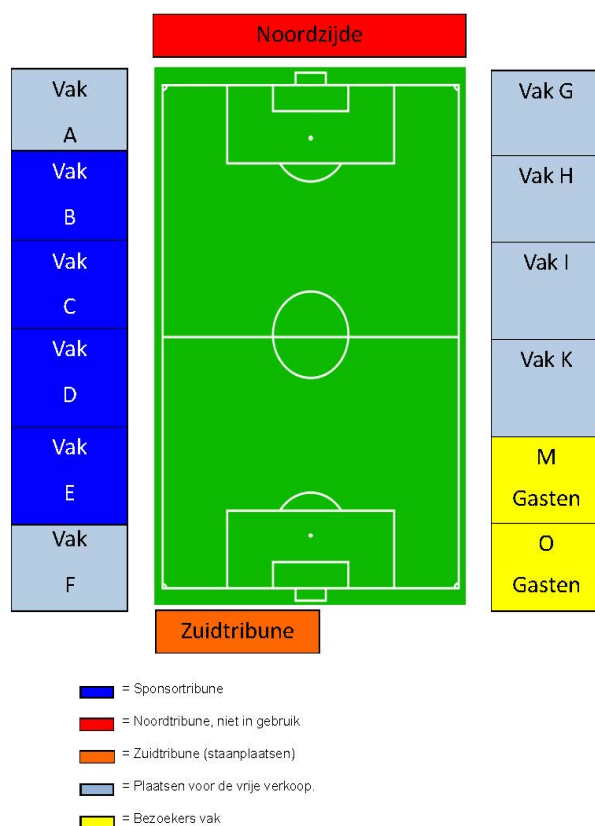
Het valt op dat de Telstar-supporters zich bij uitwedstrijden keurig gedragen. Bij thuiswedstrijden doet zich een enkele keer een incident voor. Er was eenmaal een spreekkoor richting de scheidsrechter. Er is een incident voorkomen door de politie (Telstar-supporters verbaliseren die van plan waren de bus met Almere City FC-supporters te belagen). Het grootste incident had plaats bij de thuiswedstrijd tegen NAC, toen er een vechtpartij ontstond op de tribune. Deze drie incidenten zijn uitzonderingen op de regel dat de Telstar-supporters zich goed of acceptabel gedragen.
- 2.7 In het verleden bestond er rivaliteit tussen SC Telstar en het nabijgelegen HFC Haarlem. Rondom die wedstrijden waren er veiligheidsrisico's en deden zich feitelijke problemen voor tussen de verschillende supportersgroepen. Sinds de eeuwige rivaal HFC Haarlem geen betaald voetbal meer speelt, zijn de grootste problemen met voetbalveiligheid bij Telstar verdwenen.

De supporters van Telstar zijn wel als het ware op zoek gegaan naar een nieuwe rivaal. Die lijken ze gevonden te hebben in Almere City FC. Almere City FC heeft een redelijk fanatiek aanhang.

De rivaliteit ligt lang niet op het niveau als destijds die met HFC Haarlem, onder meer omdat de club uit Almere een korte historie kent. Toch zoeken supporters van de twee clubs soms confrontatie met elkaar. Dit is een ontwikkeling die in de gaten wordt gehouden door club, gemeente en politie.
- 2.8 De wedstrijden tegen Almere City FC zijn als B-wedstrijd geclassificeerd. Hetzelfde geldt voor de wedstrijden tegen meer bekende 'risicoclubs': Go Ahead Eagles en Cambuur Leeuwarden. Alle andere competitiewedstrijden die SC Telstar speelt zijn A-wedstrijden. Wat betreft de B-wedstrijden, geldt alleen voor Almere City FC een verplichte buscombi. Bij thuiswedstrijden tegen Go Ahead Eagles en Cambuur Leeuwarden is gekozen voor een auto-combi. FC Den Bosch heeft op eigen initiatief een autocombi opgelegd voor haar uitsupporters bij de wedstrijd in Velsen.
- 2.9 SC Telstar telt doorgaans tussen de 8 en 12 stadionverboden. Momenteel zijn er 11 lopende landelijke stadionverboden en 1 lokaal stadionverbod. Drie van deze verboden zijn in het afgelopen seizoen opgelegd: één voor een misdraging die voortkwam uit dronkenschap, één voor het brengen van een Hitlergroet en één voor vuurwerk.

3. Infrastructuur

- 3.1 SC Telstar speelt zijn thuiswedstrijden in het Tata Steel Stadion. Het stadion is vernoemd naar de hoofdsponsor van SC Telstar en is gelegen op Sportpart Schoonenberg in Velsen-Zuid. Het stadion werd officieel geopend op 27 maart 1948, met een wedstrijd tussen de twee lokale teams die fuseerden tot SC Telstar: VSV en Stormvogels. De totale capaciteit van het Tata Steel Stadion bedraagt 3.060 plaatsen. Het bezoekersvak telt 455 plaatsen.

- 3.2 Het stadion heeft aan de west- en oostzijde tribunes met zitplaatsen. De historische Westtribune is in 2008 gesloopt om plaats te maken voor een geheel nieuwe hoofdtribune met twee verdiepingen. Het gebouw op de begane grond herbergt de kleedkamers, de spelersruimte, een praktijkruimte voor fysiotherapie en kantoorgelegenheden. Op de eerste verdieping is onder meer de businessruimte gevestigd. De Noord- en Zuidtribune werden al langer niet meer gebruikt, omdat ze niet voldeden aan moderne eisen. Het stadion heeft in het seizoen 2010-2011 een nieuwe Zuidtribune gebouwd met staanplaatsen, waar de fanatieke supporters tijdens de wedstrijd staan. Deze tribune is bewust opgeknapt

voor hen, zodat op de Oosttribune een rustiger sfeer is ontstaan voor gezinnen. De verouderde Noordtribune is nog altijd buiten gebruik.

Binnen het stadion is nagenoeg geen hekwerk op de vakken. Er zijn alleen hekken voor de afscheiding tussen de sectoren en voor de afscherming van de uitsupporters met de rest van het stadion.

- 3.3 Het Tata Steel Stadion kent een groot verschil tussen de Oosttribune en de nieuwe Westtribune wat de staat van het onderhoud betreft. De Westtribune is modern, kent een open architectuur en heeft een vriendelijke uitstraling. De Oosttribune (hoewel die ook pas 10 jaar oud is) voldoet louter aan de minimumeisen. Men pleegt steeds (kleine) reparaties – de losliggende golfplaten zijn bijvoorbeeld vastgespijkerd – om de jaarlijkse veiligheidsverklaring binnen te halen.
- 3.4 Het bezoekersvak bevindt zich op de Oosttribune. De situering is ongunstig, want het ligt dichtbij de Zuidtribune, waar fanatieke aanhang van SC Telstar plaatsneemt. Het uitvak is gescheiden van de rest van het stadion en het veld door hekwerk en prikkeldraad. Het hekwerk dat het uitvak scheidt van de Zuidtribune kan een knelpunt zijn bij spanningen of geweld: de lage mobiele kunststoffen hekjes maken geen al te stevige indruk. Wat gastheerschap betreft voldoet het bezoekersvak aan minimumeisen. De uitsupporters hebben hun eigen catering en sanitaire voorzieningen, direct om de hoek van het vak. De catering is redelijk, al is het assortiment sober. De sanitaire voorzieningen bestaan uit een plasbak voor de heren en een gemetselde unit voor de dames. Doe daten uit 1963. Bij de club is men zich ervan bewust dat dit eigenlijk verbeterd zou moeten worden.
- 3.5 Op het terrein van het stadion is beperkte parkeergelegenheid voor genodigden. Er is enige parkeergelegenheid in de belendende woonwijken en er is een grote parkeerplaats tegenover het stadion. Aangezien dat een openbare parkeerplaats is en de schouwburg vlakbij het stadion ligt, raakt deze snel vol bij een gelijktijdige thuiswedstrijd en voorstellingen.
- De thuissupporters van SC Telstar zijn op de hoogte van de beperkte parkeermogelijkheden. Velen komen dan ook op de fiets naar de wedstrijden toe. Vanwege de geringe publieke belangstelling ontstaan er geen (publieke discussies over) parkeerproblemen. Er ontstaan soms wel gevaarlijke momenten als supporters, in de avonduren, de weg oversteken tussen de parkeerplaats en het stadion. Daar zou een steward of verkeersregelaar van dienst kunnen zijn.
- 3.6 De ingang van het bezoekersvak ligt op een onopvallende plek. Dit vak dient namelijk te worden benaderd over een voet- en fietspad. Auto's kunnen daar in principe niet over heen rijden. Indien de uitsupporters met busvervoer komen, dan stappen zij uit nagenoeg voor de ingang voor het vak. De bussen worden geparkeerd op de openbare parkeerplaats of bij het politiebureau. Bij wedstrijden met vrij vervoer kan het gebeuren dat de uitsupporters op dezelfde openbare parkeerplaats staan als thuissupporters. De supportersgroepen kruisen elkaar dan op weg naar het stadion. De ervaring leert dat dit bij A-wedstrijden geen problemen oplevert. Bij risicowedstrijden wordt een apart gedeelte gecreëerd waar de uitsupporters kunnen par-

keren, zodat vermenging met het thuispubliek wordt voorkomen. Er wordt dan door alle bezoekers geparkeerd nabij de sportvelden achter het stadion, onder meer bij de amateurvereniging.

- 3.7 De commandoruimte is gesitueerd op de noordzijde van de Hoofdtribune. Van daaruit is er fysiek zicht op ongeveer 85% van het stadion. Tijdens de wedstrijd zitten hier de veiligheidscoördinator van SC Telstar, één van de twee voetbalcoördinatoren van de politie (of beiden wanneer het een risico-wedstrijd betreft) en iemand die de camera's bedient. Er zijn twee schermen met camerabeelden. Er zijn in het stadion 14 camera's, waarvan 2 domecamera's en 12 vaste. De zichtlijnen zijn goed, ook op het bezoekersvak. Alle camera's zijn digitaal en hebben de mogelijkheden tot inzoomen, opslag (7 dagen) en printen. Voor noodgevallen is een kleine handcamera aanwezig.
- 3.8 De toegangscontrole wordt door stewards uitgevoerd. Zij controleren de toegangskaarten en bedienen de hekken. Zij zijn ook verantwoordelijk voor het fysiek fouilleren van de supporters. Dit gebeurt selectief. In de praktijk betekent dit dat er vrijwel niet wordt gefouilleerd. Op uitgekozen momenten wordt gefouilleerd bij het uitvak en onder thuissupporters op de Zuidtribune.

4. Voetbalveiligheid: samenwerking en inzet

Samenwerking

- 4.1 Er zijn enkele overlegvormen omtrent SC Telstar. Alle partijen (club, gemeente, politie en openbaar ministerie) komen één keer per jaar bij elkaar voor het overleg over het voetbalconvenant. Het convenant wordt voor twee jaar vastgesteld, waarbij het jaar na vaststelling, tussentijds wordt geëvalueerd. Bij de evaluatie heerst over het algemeen tevredenheid. Er worden dan ook louter minieme aanpassingen doorgevoerd in het convenant.

Daarnaast is er wedstrijdoverleg. Dat vindt 6 (bij een A-wedstrijd) of 7 (bij een B- of een C-wedstrijd) weken voorafgaand aan de wedstrijd plaats. Dit overleg wordt doorgaans gevoerd door de veiligheidscoördinator van de club en de voetbalcoördinator van de politie. De gemeente is meestal niet aanwezig.

Incidenteel is er een overleg rond een risicowedstrijd. Dan wordt ongeveer een maand voorafgaand aan de wedstrijd besproken wat er speelt en of er aanwijzingen zijn om de voorgenomen politie-inzet te wijzigen. Aan dit soort incidenteel overleg neemt de gemeente deel. Na het faillissement van aartsrivaal HFC Haarlem is dit type overleg niet meer gevoerd.

- 4.2 De verschillende partijen zijn tevreden over de huidige samenwerking en overlegvormen. Er wordt op kleine schaal overlegd, met name tussen de club en de politie. De geringe veiligheidsproblemen en -risico's maken dit mogelijk. Zo nodig wordt informeel overleg gevoerd, want de lijnen zijn 'kort'. Het is begrijpelijk dat de gemeente geen omvangrijk bestuurlijk dossier vormt over SC Telstar.
- 4.3 SC Telstar werkt momenteel aan een nieuwe calamiteitenoefening. Deze oefening is verplicht voor elke Betaald Voetbal Organisatie in het kader van de veiligheidsverklaring. Het was de intentie van de club dat deze oefening eerder uit te voeren, maar dat is – buiten de invloedssfeer van de club – nog niet gebeurd. Er waren namelijk afspraken gemaakt met de Veiligheidsregio over het organiseren van een multidisciplinaire oefening, maar deze is op het laatste moment afgezegd vanwege bezuinigingen. SC Telstar zet nu, samen met de politie, een calamiteitenoefening op.
- 4.4 SC Telstar beschikt over een commissie stadionverboden. Die bestaat uit de commercieel manager, een persoon uit de supportersvereniging en lid van de stewardorganisatie. De veiligheidscoördinator van de club maakt bewust geen deel uit van deze commissie om te voorkomen dat hij zijn relaties met de supporters onnodig op het spel zet. De commissie komt ten minste eenmaal per jaar bijeen voor overleg. Daarnaast gebeurt dit wanneer een supporter (mogelijk) een stadionverbod wordt opgelegd.
- 4.5 De regelingen voor de kaartverkoop en het alcoholregime zijn gekoppeld aan de indeling van de wedstrijden in de A-, B-, of C-categorie. Bij A- en B-wedstrijden is zowel de kaart- als de alcoholverkoop op de wedstrijddag

volledig vrij voor thuissupporters. Bij C-wedstrijden is er op de wedstrijddag geen alcohol- en kaartverkoop bij of in het stadion.

Ongeacht welke risico-inschatting er geldt voor de wedstrijd, is er in het bezoekersvak nooit alcoholverkoop. Supporters die dronken zijn, krijgen geen toegang tot het stadion.

Personele inzet

4.6 De veiligheidsorganisatie bij SC Telstar is als volgt samengesteld:

- De voorzitter/algemeen directeur heeft veiligheid in de portefeuille
- De veiligheidscoördinator werkt direct onder de voorzitter
- De stewardcoördinator
- Vijf hoofdstewards
- 52 Stewards (inclusief gastheren en –dames)

4.7 De voorzitter is eindverantwoordelijk voor de voetbalveiligheid rondom SC Telstar. In de dagelijkse praktijk wordt dit verzorgd door de veiligheidscoördinator van de club. Hij is van kinds af aan supporter van SC Telstar en is voorheen ook steward en hoofdsteward geweest. Hij werkt volledig vrijwillig als VC, gemiddeld meer dan 15 uur per week. Op wedstrijddagen is hij de hele dag beschikbaar en hij is doorgaans ook buiten wedstrijddagen nog wel één dag per week aanwezig op de club. Hij is bovendien betrokken bij de verschillende interne en externe overlegvormen. De gemeente en politie zijn tevreden over de inzet en werkwijze van de veiligheidscoördinator. Hij is door collega VC's uitgeroepen tot beste veiligheidscoördinator van Nederland.

4.8 De stewards van SC Telstar verzorgen de toegangscontrole (inclusief eventuele fouillering), begeleiden het publiek en houden toezicht op de supporters. De stewardorganisatie is voldoende uitgerust om met het Telstarpubliek om te gaan. De zelfbewuste stewards staan bij de fanatieke aanhang op de Zuidtribune. Bij de West- en Oosttribune zijn de stewards meer servicegericht.

SC Telstar heeft goede contacten met nabijgelegen clubs, zoals FC Volendam en AZ. Als er bij SC Telstar extra stewards nodig zijn, dan kunnen er stewards worden geleend bij deze clubs. De stewards worden voorafgaand aan de thuiswedstrijden kort maar krachtig gebriefd en voorzien van de noodzakelijke kennis en informatie.

4.9 Het voortouw van het politieoptreden ligt bij de twee politiefunctionarissen die onder andere de taak hebben om de voetbalveiligheid rond SC Telstar te coördineren. Eén van hen zit – bij thuiswedstrijden - op het bureau om de 'verbindingen' te verzorgen en de ander is de operationele coördinator bij de wedstrijd. De politie begeeft zich tijdens wedstrijden op beperkte schaal in het stadion.

- 4.10 In het afgelopen seizoen bedroeg de politie-inzet 1.093 uur. Bij A-wedstrijden komt dat in de praktijk neer op een inzet van meestal 3 politiemensen en soms 5. Bij uitwedstrijden gaat niemand van de politie mee als is voorzien in supportersbegeleiding. De VC van de club reist, samen met enkele stewards, wel mee met de Telstarsupporters naar uitwedstrijden.

Voor het komende seizoen zijn er plannen om op een gepast moment een thuiswedstrijd te spelen zonder politie-inzet in of bij het stadion. Dat zou uniek zijn.

5. Hoofdconclusies en aanbevelingen

Hoofdconclusies

- 5.1 SC Telstar is een club met een beperkt aantal uit- en thuis supporters. Die supporters gedragen zich in de regel goed. Voor zover er problemen zijn, betreft het meestal verbaal geweld of kleinschalig geweld.
- 5.2 Door het faillissement van HFC Haarlem is de jaarlijkse geijkte risicowedstrijd komen te vervallen. Er ontstaan langzaamaan wel spanningen rondom de wedstrijden tegen Almere City FC, maar die zijn minder risicodragend dan de traditionele streekderby uit het verleden.
- 5.3 Vanwege het geringe risicoprofiel ligt de operatie van het veiligheidsbeleid vooral in handen van de voetbalcoördinatoren van de politie en de veiligheidscoördinator van SC Telstar. De politie-inzet is passend, maar (dus) gering. Daarmee ligt het zwaartepunt van de aanpak bij de vrijwillige veiligheidscoördinator van SC Telstar. Hij wordt door lokale partners en door collega VC's gewaardeerd vanwege zijn manier van werken. Er komt soms te veel op zijn schouders neer, bijvoorbeeld toen een geplande multidisciplinaire calamiteitenoefening op het laatste moment werd afgeblazen.
- 5.4 SC Telstar beschikt over een nieuwe en moderne hoofdtribune. Dit contrasteert met de minimaal onderhouden Oosttribune. Vooral het bezoekersvak en het hekwerk tussen de Oosttribune en Zuidtribune verdienen aandacht en recent is het dak 'vast gespijkerd'.

Aanbevelingen

- 5.5 Er dient een plan te worden gemaakt voor fysieke verbeteringen en onderhoud aan de Oosttribune. Problemen moeten worden voorkomen en niet alleen te worden opgelost als ze zich aandienen. Het bezoekersvak kan en moet beter. Nieuwe toiletten zijn in feite nodig, maar het is in elk geval belangrijk dat de huidige toiletten goed schoon worden gehouden.
- 5.6 De vrijwillige veiligheidscoördinator van SC Telstar vervult een sleutelrol. Dat valt te waarderen, maar het is ook kwetsbaar. Het is belangrijk dat zijn expertise en werkstijl worden overgedragen aan hoofdstewards, zodat er eventueel een interne opvolger zou kunnen zijn. Zaken die een multidisciplinaire aanpak vergen – zoals een calamiteitenoefening – dienen tijdig aan de orde te worden gesteld in beleidsmatig overleg.

Bijlage 1 - verantwoording Audit

Geïnterviewde personen

R. de Smit	Veiligheidscoördinator SC Telstar
E. Sintenie	Voetbalcoördinator politie Kennemerland
M. Boonstra	Lid van operationele voetbaleenheid politie Kennemerland
L.B. Haneveld	Voetbalofficier. Openbaar Ministerie, Arrondissementsparket Alkmaar
A. Verburg	Afdelingshoofd Algemene Zaken. Gemeente Velsen.
O. Ceyhan	Ambtenaar met voetbalveiligheid in de portefeuille. Gemeente Velsen.

We hebben ook respondenten (supporters, stewards/beveiligers en politie) gesproken tijdens de observaties

Geraadpleegde documenten

Overzicht Voetbal Volg Systeem (VVS)
Convenant Betaald Voetbal SC Telstar
Wedstrijddraaiboek SC Telstar – FC Oss (6 april 2012)
Wedstrijddraaiboek
Plattegrond Tata Steel Stadion

Observaties en activiteiten

Wedstrijdbezoek SC Telstar – FC Oss (6 april 2012);
aandachtspunten:

- Briefing Politie
- Commandoruimte
- Parkeerplaatsen
- Aankomst en vertrek (uit)supporters
- Controle supporters
- Politie-inzet
- Bezoekersvak

Wedstrijdbezoek SC Telstar – FC Volendam (20 april 2012);
aandachtspunten:

- Briefing stewards
- Commandoruimte
- Parkeerplaatsen
- Aankomst en vertrek (uit)supporters
- Controle supporters en optreden stewards
- Politie-inzet
- Bezoekersvak

